

**NMS IX temos „Patrauklios darbo vietos su miškais susijusiuose sektoriuose,
darbuotojų socialinės garantijos ir apsauga“
susitarimų grupės darbo rezultatas**

2022 m. vasario 23 d.

Siekdami nustatyti, kaip turėtų būti užtikrinamas reikiamas su miškais susijusių sektorių darbuotojų skaičius, išsaugant esamas ir kuriant naujas darbo vietas, taip pat darbuotojams užtikrinamos geros darbo sąlygos, sveikatos apsauga, socialinės garantijos, patrauklus darbo užmokestis, stiprinamas profesinis imunitetas ir kolektyvinis darbuotojų atstovavimas,

susitariame:

1. Esamuose ir pagal poreikį kuriamuose miškininkystės kvalifikacijos kėlimo ir kompetencijų centruose steigiamos naujos darbo vietos, apimančios ūkinę, mokslo, ekologijos ir kultūros sritis. Kuriamos naujos darbo vietos agromiškininkystės, plantacinės miškininkystės, pirminio medienos apdirbimo, medinės statybos pramonėje bei kaskadinėje ekonomikoje.

2. Siekiant su miškais susijusių sektorių veiklos integralumo, pritraukiama daugiau tarpdisciplinines žinias turinčių ūkinės, ekologinės, mokslo ir kultūros sričių darbuotojų. Sektoriaus įmonių ir įstaigų darbuotojų skaičius turi adekvačiai užtikrinti realių darbo normų (darbininkams) bei pareiginių funkcijų (specialistams) įvykdymą per normuotą darbo dienos trukmę. Darbo sąlygos gerinamos taikant naujas darbų ir skaitmenines technologijas, mažinant perteklinį reglamentavimą ir biurokratiją bei sulyginant tų pačių pareigybių darbo krūvius.

3. Sektoriaus įmonėse ir įstaigose nustatomos subalansuotos atlygio sistemos, kuriose atlyginimų skirtumai ne didesni kaip 3-4 kartai, vidutinis darbo užmokestis sektoriuje - ne mažiau 110 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio ir kasmet indeksuojamas ne mažiau kaip infliacijos lygiu.

4. Miško darbams minimalūs įkainiai nustatomi ūkio šakos tarifiniu susitarimu.

5. Stiprinant kolektyvinį atstovavimą, sektoriaus darbuotojai skatinami jungtis į profesines sąjungas, taikant šias skatinamąsias priemones: profesinių sąjungų nariams suteikiama pirmumo teisė pasilikti dalies darbuotojų atleidimo atveju, nuobaudai ar atleidimui reikalingas profesinės sąjungos valdymo organo sutikimas, su sektoriumi susijusių įmonių, įstaigų ir organizacijų reorganizavimas ar optimizavimas vykdomas profesinėmis sąjungoms dalyvaujant visose proceso stadijose.

6. Sprendžiant specifines sektoriaus sveikatos apsaugos problemas, sektoriaus darbuotojams vakcinavimas nuo erkinio encefalito ir kraujo tyrimai dėl Laimo ligos atliekami darbdavių lėšomis, o Laimo liga jiems pripažįstama profesine.

7. Stabilesnių pajamų užsitikrinimui Valstybinių miškų urėdijoje sudaromos prielaidos išplėsti pajamų šaltinius iš papildomų veiklų, o valstybė nesiekia gauti iš jos veiklos maksimalios finansinės grąžos.

8. Miškininkystės darbuotojų trūkumo problema išsprendžiama užtikrinant optimalias darbo sąlygas ir garantuojant atitinkamą darbo užmokestį.

Siekdami nustatyti, kaip didinti miškininko profesijos prestižą visuomenėje ir paskatinti rinktis šią profesiją bei kaip didinti miškų sektoriaus darbuotojų kompetencijas atliepiant naujus iššūkius,

Susitariame:

1. Vykdoma plati visuomenės švietimo kampanija, informuojanti apie visų vykdomų miškininkystės darbų būtinumą ir pasekmes jei tai laiku neatliekama.

2. Siūlome tobulinti aukštojo mokslo studijų programas tarpdiscipliniškumo principu ir plėsti visų su miškais susijusių specialistų kultūrinių, ekologinių bei kitų alternatyvių veiklų miške galimybių sampratą, skatinant bendradarbiavimą tarp aukštojo mokslo institucijų ir kitų suinteresuotų organizacijų, įtraukiant jas į studijų programų komitetų arba kitų akademinėjų struktūrų sudėtį.

3. Atliepiant aktualų visuomenės poreikį platesnei visų su miškais susijusių specialistų sampratai apie mišką, kaip kompleksinį reiškinį (apimančią ūkinį, kultūrinį, ekologinį, dvasinį bei kt. aspektus), aukštojo mokslo studijų programos tobulinamos tarpdiscipliniškumo principu. Šiuo tikslu skatinamas bendradarbiavimas tarp aukštojo mokslo institucijų ir kitų suinteresuotų organizacijų, įtraukiant jas į studijų programų komitetų arba kitų akademinėjų struktūrų sudėtį.

4. Kiekvieno miškų veiklos sektoriaus atstovai įdabinti miškininkystės kompetencijų centruose, tampa aktyviais valstybės ir visuomenės konsultantais miškininkystės klausimais, todėl auga jų prestižas ir poreikis.

5. Tvarus, subalansuotas miškininkavimas, atsakingas kompleksinis miškų tvarkymas ir naudojimas užtikrinant miškų ūkio sektoriaus ekonominę gyvybingumą skatina rinktis miškininkystės profesijas.

6. Gerinama profesinė komunikacija tarp miškininkų, kitų miškų sektoriaus darbuotojų.

Siekdami nustatyti, ko reikia, kad miškininkai ir kiti su miškais susijusiuose sektoriuose dirbantys darbuotojai būtų gerbiami ir nesupriešinami tarpusavyje,

Susitariame:

1. Siekiant praplėsti miškininkų ir kitų miško sektoriuje dirbančiųjų akiratį ir abipusį supratingumą, miškininkystės specialistų kvalifikaciją keliančios institucijos įtraukia į mokymo programas temas, susijusias su ekosistemomis ir prigimtaine kultūra. Prasiplečia visų su miškais susijusių sektorių darbuotojų akiratis apie kultūrinių ir ekologinių bei alternatyvių veiklų miške galimybes. Miškininkai tampa žinovais ir informatoriais, turinčiais plačias žinias ir sampratą apie

veiklas miškuose, bei rekomenduojantys kaip jas vykdyti savininkams, bendruomenėms ir visoms suinteresuotoms pusėms. Visuomenė objektyviai, įvairiapusiškai informuojama apie visų vykdomų miškininkystės darbų būtinumą ir pasekmes, jei tai nevykdoma – todėl kyla šių profesijų prestižas visuomenėje.

2. Siekiant miškininkų ir kitų su miškais susijusių sektorių darbuotojų bendradarbiavimo, periodiškai rengiami bendri kompetencijų kėlimo seminarai (2-4 kartus per metus), supažindinantys, apsišvietiantys žiniomis, darbo metodikomis, išdiskutuojant įtampas keliančius klausimus, randant dermę tarp skirtingų sektorių poreikių.

3. Įsitvirtinus platesnei sampratai apie mišką, jį suvokiant kaip kompleksinę buveinę, kurioje vyksta įprastos ir alternatyvios ekonominės veiklos, kultūrinis ir dvasinis gyvenimas, bei natūralūs gamtiniai procesai, tokiu būdu stiprėja skirtingų sektorių bendradarbiavimo efektyvumas, abipusė nauda ir pagarba.